

CO₂-reductieprogramma: “Bewust omgaan met energie”

notulen bijeenkomst 4-4-2019

Aanwezig:

G. Van der Ven	Jolanda van Drunen (gastvrouw)
Stimular	Marc Herberigs (voorzitter)
Asse	Dennis Klein (spreker)
TomTom	Koert Valkenburg, Berry Vermisse (spreker)
Den Hartog	Gert-Jan de Groot
Van den Noort	Annelieke Peels
De Groot & Schagen	Wim de Groot
Kwakernaak	Heidy Harkema
Brakel	Peter van de Ven
Baars Aannemerij en Transport	Sander de Kraker
Van Boekel	Yannick Derx
Mourik	Cora de Groot
De Kuiper Infrabouw	Willy de Gier
Van den Heuvel Infra BV	Jan-Jaap van Beusekom
GKB Groep	Maarten van Rietschoten
Van Esch	Andrea Bakkeren (aspirant lid)
Stimular	Esra Unsalan (notulen)

Afmelding ontvangen van:

Jansen Rioolreiniging	Richard Zwarts
MVOI	Ad Verhees

1. Opening

Marc opent de bijeenkomst met een kort voorstelrondeje.

2. Presentatie van Koert Valkenburg TomTom

De basis van de presentatie is hieronder samengevat:

- a) 30% van de TCO van voertuigen wordt beïnvloed door de wijze van rijden/bedienen
- b) hier kan ongeveer 1/3^e op bespaard worden, door je te houden aan de 10 tips van het “Eco-rijden”:
  1. Niet te hard rijden
  2. Niet te veel stationair laten draaien
  3. Geen agressieve rijstijl
  4. Blijf op constant snelheid
  5. Schakel snel omhoog en voorkom overtoeren
  6. Anticipeer in het verkeer en probeer uit te rollen wanneer mogelijk ipv remmen
  7. Hou het brandstofverbruik in de gaten
  8. Voer regelmatig voertuigonderhoud uit
  9. Controleer regelmatig de bandspanning
  10. Voorkom onnodig gewicht in het voertuig en luchtweerstand

Het systeem *Optidrive 360* kan ingebouwd worden in je voertuig, meet de eerste 8 punten van het ecorijden en geeft daar terugkoppeling op aan de chauffeur en indien gewenst ook op kantoor. OptiDrive 360 geeft inzicht in en advies over snelheidsoverschrijdingen, ritgebeurtenissen, stationair lopen, brandstof, constante snelheid, uitrollen, groene snelheid, schakelen. Het systeem is natuurlijk gecombineerd met navigatie en track & trace.

De kosten voor OptiDrive360 zijn:

- De linkbox +- €250 (kan ook gehuurd worden of overgezet worden naar een ander voertuig en de inbouw kan evt. op locatie).
- navigatiesystemen kosten €600 (groot scherm) en €300 (klein scherm). Het grote scherm is een android tablet (ook geschikt om andere apps te downloaden, werkbonden te maken en er zit een camera op).
- Abonnement voor Webfleet vanaf €10 per maand.

Nb. Je kunt voor een voertuig, waarbij je geen navigatie nodig hebt, ook alleen de linkbox en het abonnement nemen (voor bijv. mobiele werktuigen).

Nb2. Privacyinfo: Voor apart bijhouden van privé ritten kan het systeem de data splitsen. Er zit ook een privé modus op, zodat het kantoor niet kan zien waar je bent geweest.

Vraag van Andrea Bakkeren: Als snelheid zoveel invloed heeft op het brandstofverbruik, waarom verhoogd de overheid de snelheid dan?

Dat heeft misschien te maken met de capaciteit.

Sweet spot zit tussen 50 en 80 km/u in de hoogste versnelling (afh. van het voertuig). Wanneer je harder rijdt, dan heb je meer luchtweerstand en hoger verbruik.

Hoge toeren: schakel voor 2500 tpm benzine en voor 2000 tpm diesel. Anticipeer in het verkeer en probeer uit te rollen wanneer mogelijk ipv remmen. Regelmatig voertuigonderhoud laten uitvoeren en controleer regelmatig de bandenspanning.

Vraag van Willy de Gier: Is er een bonussysteem voor de chauffeur die het beste rijdt?

Ja dat doen veel bedrijven. Met het systeem kan je individueel bekijken of de rijstijl is verbeterd of niet.

Tip van Marc: een dergelijke incentive kan goed werken, maar kijk dan wel naar de juiste insteek voor jouw mensen. Soms kiezen bedrijven voor een wedstrijd onderling (de zuinigste rijder), soms wint diegene die zich het meest heeft verbeterd ten opzichte van een nulmeting, maar sommige bedrijven geven alleen een collectieve incentive.

Start/Stop systeem bespaart brandstof.

Vraag van Andrea Bakkeren: Als een vrachtwagen stil staat, kan de motor dan wel uit als je aan het uitladen bent?

Vaak wel, maar dat ligt aan het type vrachtwagen.

Vraag van Andrea Bakkeren: Werkt OptiDrive 360 ook in een elektrisch voertuig? Ja de rijstijl en snelheid wel, maar niet voor brandstofverbruik etc. Dat is nog in ontwikkeling.

Vraag van Yannick Derkx: Kan dit nog ingebouwd worden bij een wat ouder voertuig? Ja bij alle leeftijden van voertuigen. Alleen met tachograaf gegevens moet de tachograaf wel digitaal zijn om de info uit te kunnen lezen.

Vraag van Andrea Bakkeren: Hoe zit het dan met de veiligheid, want teveel info kan afleiden tijdens het rijden? Bij een grote overtreding geeft hij een piepje of als je heel hard stuurt, de rest van tips en trucs worden alleen op het scherm weergegeven.

Toevoeging van Dennis Klein, Asse:

Asse zet de SmartTachograaf in de markt samen met TomTom. Vanaf 15 juni 2019 zijn alle nieuwe vrachtwagens (die in de EU op kenteken worden gezet) verplicht om een slimme tachograaf te hebben. Deze tachograaf kan tijdens het rijden door politie of douane worden uitgelezen.

www.asse.nl/

3. Vorige vergadering

Marc loopt de notulen van de vorige bijeenkomst door.

Jolanda heeft een adviesgesprek gehad met Zero-e over de kansen voor elektrisch vervoer. Elektrische kranen konden nog niet, voor wat zij doen en waterstof auto's zijn voor de toekomst.

Marc: Er is wel een doelstelling op elektrisch rijden als groep, dus blijf ernaar kijken.

Vraag van Willy de Gier: We hadden gezegd dat we zouden kijken naar collectieve trainingen. Kan dat worden georganiseerd? Of een (e-learning) cursus over het nieuwe rijden of het nieuwe draaien?

Marc peilt de interesse. Deze is er wel, maar het blijkt lastig om dat vooraf af te stemmen. Op het moment dat een van de bedrijven iets organiseert, kan het (via de email) in de groep gegooid worden. Wellicht kan er dan iemand aanhaken.

Er volgen vragen over de voordelen van een Hybride aggregaat. Marc licht toe:

Bij een hybride aggregaat wordt de energie (bij een lage vermogensvraag) geleverd door de accu. Bij een hogere vraag slaat het aggregaat aan en laadt deze tevens de accu's op. Eventueel kan dit opladen gecombineerd worden met zonnepanelen.

Hierdoor draait het aggregaat minder uren in de lage toeren en heeft het flink hoger rendement. 40% besparing op diesel voor het aggregaat is mogelijk. Zie ook:

www.duurzaammb.nl/tips/tip/1026/hybride-stroomaggregaat/

Vraag van Willy: Heb je dat ook al met pompen? Nee nog niet, Marc kent wel een onderzoek naar jet packs voor boringen.

De vraag over pompen zou een interessante onderwerp voor een ketenanalyse zijn!

4. Actualiteiten

Nieuwe informatieplicht Erkende maatregelen:

je bent verplicht om de overheid te informeren aangaande de energiebesparende maatregelen je hebt genomen. Dit geldt voor bedrijven die >50.000 kwh of >25.000 m3 gas verbruiken op vestigingsniveau (cat. C bedrijven die een vergunning hebben zijn uitgezonderd).

Je moet het uiterlijk 1 juli 2019 invullen in de tool via eLoket van RVO. De lijst van de erkende maatregelen staan ook in de Milieubarometer en op de website Duurzaam MKB.nl. Daar zijn ze wat beter toegelicht.

Nb. Bedrijven met een EED rapportage hebben uitstel tot 5 dec 2019.

De lijsten zijn gepubliceerd in de staatscourant en te vinden op de Infomil website of kijk op:

www.duurzaammb.nl/tips/tip/1087/voldoe-aan-erkende-maatregelen-uit-activiteitenbesluit/

Erkende maatregelen zijn lijsten met verplicht uit te voeren maatregelen. Zijn per sector opgesteld en vernieuwd. Als je niet zeker weet in welke sector je valt, dan moet je de totale lijst gebruiken. Dus je kunt het beste een keuze maken.

Tip Marc: Doe dit ergens begin juni, omdat de erkende maatregelen net zijn gepubliceerd en wellicht nog verduidelijkt worden.

Vraag van Heidy Harkema: Wat is het voordeel van de Milieubarometer?

De overheidslijst is vrij cryptisch. In de Milieubarometer zijn de maatregelen goed toegelicht, wanneer is het toepasbaar, wat levert het op etc.

Actie: checklist doornemen op papier of in de Milieubarometer en de lijst invullen voor 1 juli. Kom je er niet uit dan kan je Stimular even bellen.

CO2-prestatieladder nieuws::

Er zijn enkele CO2 emissiefactoren gewijzigd/nieuw. Zie www.co2emissiefactoren.nl.

De CO2 prestatieladder wordt gewijzigd, dit wordt versie 3.1 niet 4.0. Welke wijzigingen er komen is nog niet bekend. Wel is bekend dat de footprintafbakening gaat wijzigen.

Maatregellijst SKAO is vernieuwd. Zo zijn olivijn en hybride/elektrische werktuigen opgenomen. En zijn de ABC-categorieën van verschillende maatregelen verschoven.

5. Stop/Stop systemen

Marc: Wat zijn jullie ervaringen met Start/Stop systemen?

- Het wordt vaak al standaard ingebouwd in nieuwe versies van voertuigen.
- Willy had 1 trekker waar het later was ingebouwd, dat kostte €500.
- Cora: via de boordcomputer kunnen machinisten het start/stop systeem uitzetten en dat doen ze omdat de GPS anders uitvalt. Het wordt dus standaard uitgezet. De technisch manager vindt dat niet relevant en kiest de kant van de machinist.
- Marc: Dat zou ik aan de fabrikant melden, want de GPS zou het ook moeten doen als de motor uit staat.
- Willy: Het leeft niet echt bij de machinisten en chauffeurs.
- Sander: helft van de vrachtauto's heeft een start/stop systeem. Het effect is moeilijk meetbaar onder de streep.
- Gert-Jan: Met eigen auto geprobeerd en vergeleken. Het scheelt niks qua brandstof.

6. Standkachel

Marc: Daarmee kun je de cabine en motor (voor)verwarmen, waardoor de grote motor niet hoeft te draaien. Kennen jullie dit?

- Willy: Ja. Wij hebben 2 nieuwe kranen met stand kachel, maar is nieuw dus nog geen resultaten te delen. Onderzoek gedaan om in te bouwen in busje. Kosten van het achteraf inbouwen was €800 per bus, vrij prijzig.
- Marc: Wat het duur maakt is dat het aangesloten moet worden op bestaande systemen (motorkoeling/verwarming, ventilatie etc).
- Cora: Onze planner heeft er onderzoek gedaan bij Volvo trucks. De kosten daarvan vielen redelijk mee. Maar dan moet je ook een stand airco erin hebben. Deze kost veel ruimte en die ruimte is er niet in alle cabines (cabines zonder slaapruijnte zijn krap).
- Willy gaat navraag doen naar de meer- of minderprijs van een stand kachel of Start/Stop systeem.

7. Presentatie G. van der Ven

Jolanda vertelt over haar bedrijf en de innovatieve projecten.

8. Volgende bijeenkomst

Op de agenda staat weer dat iedereen kort vertelt hoe het gaat. Marc stelt 26 september voor, voor de volgende bijeenkomst. Hij zet dit nog op de mail.

Andrea stelt voor om te vergaderen bij Van Esch. Cora oppert een vergadering bij Boels in Sittard (vanwege hun aanbod aan duurzaam materieel).